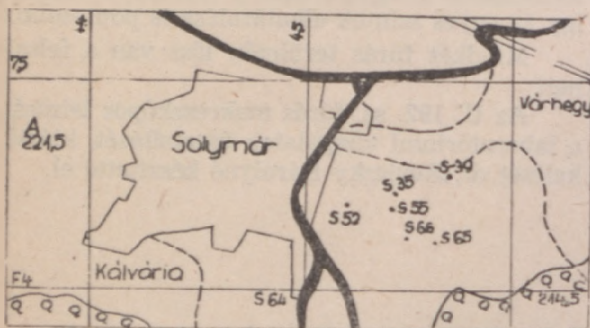

A Solymár 66. sz. fúrás összefoglaló jelentése

Írta: Nagyné Dedinszky Filoména

Az S 66. sz. fúrást Rotary típusú berendezéssel, végig magfúrással mélyítették le. Helye: Solymár III. sz. köszénkutató terület.

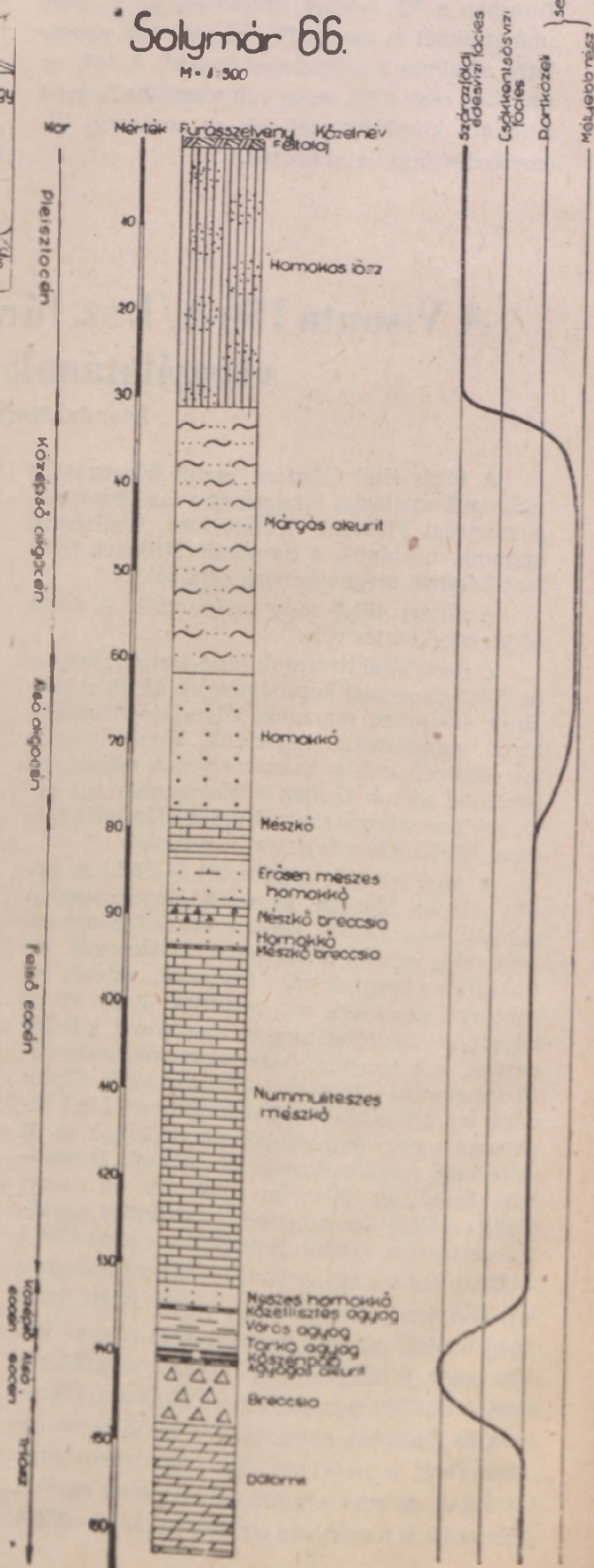
A fúrás összrendezői:

$$\begin{aligned} x &= + 10.667,160 \\ y &= - 7.779,268 \\ z &= + 202,002 \end{aligned}$$

A fúrás legidősebb képződménye a triász-korú breccsiás, porló dolomit. A jura és kréta időszak folyamán a terület kiemelkedett, és a hosszú ideig tartó lepusztulás kialakította karsztos töbrös felszínre az eocén rétegsor települt. Durva, partvonalai, szögletes anyagú breccsiával indul, majd dús pirittartalmú agyagos aleurittal folytatódik az üledékösszlet. A szerves eredetű pirittartalom az állóvízi, oxigénszegény képződési körülményeket jelzi. Az alsó-eocén zárótagját köszénpala képviseli, amelyből anyag sajnos nem állt a rendelkezésünkre. Érdekes, hogy az ún. „operculinás agyagmárga” hiányzik, így az alsó-eocén rétegsor nem teljes. Figyelmet érdemelnek a fúrás középső-eocén rétegei, amelyet szárazföldi agyagok képviselnek. Hasonló jelenséget észleltek az S 43. sz. fúrásban, amelyben a felső-eocén mészkő alatt szárazföldi áthalmazott dolomit települ. Hasonlóan az S 66. sz. fúráshoz az „operculinás agyagmárga”, itt sem fejlődött ki. Az S 42. sz. fúrásban regressziót jelezve a középső-eocén végén, szárazföldi tarkaagyag figyelhető meg. Az 48. sz. fúrásból az alsó- és középső-eocén tengeri rétegek hiányoznak, helyettük tarkaagyagot, breccsiát, áthalmazott dolomitot harántolt a fúrás. A rendelkezésre álló adatok alapján megnyugtató módon tisztázni, vajon egyáltalán nem képződtek, vagy képződtek ugyan, de lepusztultak a kérdéses középső-eocén rétegek — nem lehet. A középső-eocén zárótagját meszes homokkő alkotja, melynek az említett korba sorolását makroszkópos megfigyelések alapján tettük. A felső-eocénban erőteljes transzgresszió folytán a területet sekélyvízi tenger borította el, partközeli üledéket hozva létre. Mikrofauna vizsgálatok vörösalgákat és foraminiferákat mutattak ki. A felső-eocén legfiatalabb tagjai hiányoznak, amit a faunaegyüttes összevetett jellegei is igazolnak. Az oligocén transzgressziós üledéksor első tagja faunamentes,

Solymár 66.

M = 1 : 300

sárgásszínű homokkő a „hárshegyi homokkő” megfelelő fáciese, amelyből üledékfolytonossággal fejlődik ki a rupéli emeletet képviselő márgás aleurit, a jellemző faunaelemekkel: *Cyclamina placenta* (Rss), *Karrerella syphonella* Rss, *Vulvulina capreolus* d'Orb. A faunaegyüttes

jellege arra enged következtetni, hogy a rupéli emeletnek mindössze egy kis része van meg a rétegösszletben — feltehető, hogy a többi lepusztult az esetleges fiatalabb üledékekkel együtt. Az oligocén felett *pleisztocén* homokos lösz, s végül holocén termőtalaj települ.

Az Oroszlány 1601, 1602 és 1603 sz. fúrások anyagvizsgálatai eredményei

Írta: Dr. Oraveczné Scheffer Anna

Az Oroszlány (O.) 1601, 1602. és 1603. számú fúrások anyagán részletes anyagvizsgálatot végeztünk. Ennek keretében a különböző korú képződmények üledékközzetani (szemcseösszetétel, karbonáttartalom, mikromineralógiai, vékonycsiszolati, szénközzetani és röntgen), kémiai (kémiai gyorsvizsgálás, színképelemzés) és őslénytani (mikro- és makropaleontológiai, palyológiai és makroflóra) vizsgálatát készítettük el. A vizsgálatokban a következő munkatársak vettek részt: Szemcsevizsgálások, karbonátmeghatározás: dr. Dósa Emánuelné, vékonycsiszolati közzetani vizsgálatok: Gedeon Istvánné, mikromineralógiai vizsgálatok: Papajcsik Mártonné, makropaleontológiai és palyológiai vizsgálatok: Nagy Györgyné, mikropaleontológiai vizsgálatok: dr. Oravecz Jánosné, makroflóra meghatározás: dr. Rákosi László, kémiai gyorsvizsgálások: Mogor Mária, színképelemzések: Csizér Éva, röntgen vizsgálatok: dr. Nagy Istvánné (MÁFI), rajzok: Árvai Ágota. A vizsgálatok

eredményeit a fúrások összefoglaló jelentésében részletesen ismertettük. Most csak az anyagvizsgálatok kiértékeléséből adódó földtani következtetéseket foglaljuk össze, néhány jellemző adat idézésével. A vizsgált fúrások az oroszlányi barnaköszén medence keleti pereméhez közel eső részén mélyültek. Az O. 1601. és O. 1602-es rétegsora közel azonos: felső-triász, alsó-, középső- és felső-oligocén, valamint pleisztocén és holocén rétegekből áll.

Az O. 1603-as hiányosabb, anyagában az eocén rétegösszletet csak alsó-eocén képződmények képviselik, felettük közvetlenül felső-oligocén rétegek települnek. Ezzel kapcsolatban felmerült annak a lehetősége, hogy a fúrás triász ajzat feletti, szárazföldi tarkaagyagos, majd kőszéntelepés képződményei is az oligocénben tartoznak. Emellett szól a fúrás rétegsorának, különösen a fekvő rétegeknek a másik két fúrástól való eltérő kifejlődése és az oroszlányi és vértessomlyói oligocén barnaköszén területek közelsége. Mivel azonban a kérdéses rétegek sem mikro- sem makrofaunát nem tartalmaznak és a palyológiai és szénközzetani vizsgálatok sem mutattak a másik két fúrás biztos eocén rétegeitől való feltűnő eltéréseket, további fúrások feldolgozásáig az O. 1603. számú fúrás kőszéntelepés összetétel is az eocén képződményekhez soroljuk.

Összefoglalóan az egyes fúrások a következő képződményeket harántolták:

Az Oroszlány 1601, 1602. és 1603. számú fúrások helye

	O. 1601.	O. 1602.	O. 1603.
Holocén	0— 14,8 m	0— 0,5 m	0 — 0,4 m
Pleisztocén	—	0,5— 13,0 m	0,4 — 4,5 m
Felső-oligocén	14,8— 91,4 m	13,0— 38,6 m	4,5 — 37,6 m
Felső-eocén	91,4—109,0 m	38,6— 97,1 m	—
Alsó-eocén	109,0—118,6 m	97,1—107,7 m	—
Alsó-eocén	118,6—123,0 m	107,7—115,78 m	37,6 — 63,65 m
Felső-triász	123,0—131,0 m	115,78—126,1 m	63,65—70,9 m